

192. Perjantaina 20 päivänä joulukuuta 1996

kello 10

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ainoa käsittely

1) Hallituksen esitys valtion talousarvioiksi vuodelle 1997 6314

Hallituksen esitys 103/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 46/1996 vp
Talousarvioaloitteet 1—441/1996 vp

Kolmas käsittely

2) Hallituksen esitys laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta ja 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta sekä arvonlisäverolain 15 ja 19 §:n ja merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 6 ja 14 §:n muuttamisesta 6332

Hallituksen esitys 238/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 48/1996 vp

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Kaarilahti, Kiljunen, Korteniemi, Manninen, Markkula-Kivisilta, Ojala A., Prusti, Saari ja Vuorensola.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuu ed. Vuorensola.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi ed. Prusti sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat Kaarilahti, Korteniemi ja Saari.

Valtiopäivien keskeyttäminen

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunta, nojautuen valtiopäiväjärjestyksen 19 §:n säännöksiin, päättäisi keskeyttää valtiopäivät tämän täysistunnon päätyttyä.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään.

Vuoden 1996 valtiopäivien päättymisen ja vuoden 1997 valtiopäiville kokoontuminen

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunta, nojautuen valtiopäiväjärjestyksen 19 §:n säännöksiin, päättäisi kokoontua vuoden 1997 varsinaisille valtiopäiville maanantaina ensi helmikuun 3 päivänä kello 12, jolloin vuoden 1996 varsinaiset valtiopäivät päättyvät.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään.

Valtioneuvoston selonteokojen käsittelyn jatkaminen

P u h e m i e s : Eduskunta on lähettänyt 2 päivänä lokakuuta 1996 valtioneuvoston selonteon Suomi ja Euroopan tulevaisuus, tulevaisuusselonteon osa I, käsiteltäväksi tulevaisuusvaliokuntaan, jolle ulkoasiainvaliokunnan ja suuren valiokunnan tulee antaa asiasta lausunto,

5 päivänä marraskuuta 1996 valtioneuvoston selonteon sosiaaliturvasta sosiaali- ja terveysvaliokuntaan sekä

19 päivänä marraskuuta 1996 valtioneuvoston selonteon elinkeinopolitiikasta talousvaliokuntaan.

Valtiopäiväjärjestyksen 36 §:n 4 momentin perusteella valtioneuvoston selonteon käsittelyä ei jatketa seuraavilla valtiopäivillä, ellei eduskunta toisin päättä. Eduskunnan työtilanteen vuoksi puhemiesneuvosto ehdottaa, että edellä mainittujen selontekojen käsittelyä jatkettaisiin seuraavilla valtiopäivillä.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään.

P u h e m i e s : Eduskunta päättäneen ilmoittaa asiasta ensin mainitun selonteon osalta tulevaisuusvaliokunnalle, ulkoasiainvaliokunnalle ja suurelle valiokunnalle, toisen selonteon osalta sosiaali- ja terveysvaliokunnalle ja viimeksi mainitun selonteon osalta talousvaliokunnalle.

Hyväksytään.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 802, 804, 805, 807, 808, 810, 811, 813—817, 819—822, 824—826, 828—831 ja 840. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 1997

Ainoa käsittely
Hallituksen esitys 103/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 46/1996 vp
Talousarvioaloitteet 1—441/1996 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 46.

Pääluokka 30

P u h e m i e s : Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset:

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Vihriälä: momentille 30.31.41 lisäyksenä 350 000 000 mk maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen niin, että A-, B- ja C-tukialueilla voidaan palata EU-sopimuksen yhteydessä sovitulle ja komission hyväksymälle tasolle. (III vastalause)

2. Ed. Vihriälä: momentille 30.32.41 lisäyksenä 50 000 000 mk maitokiintiöiden ostotoimintaan. (III vastalause)

3. Ed. Pehkonen: momentille 30.86.42 lisäyksenä 40 000 000 mk valtionapuun metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille. (I vastalause)

4. Ed. Veteläinen: momentille 30.86.42 lisäyksenä 4 000 000 mk alueellisten metsäkeskusten lukumäärän säilyttämiseksi nykyisellään. (TAA 408)

5. Ed. Vihriälä: momentille 30.86.42 lisäyksenä 22 000 000 mk metsätalouden edistämisen- ja valvontaorganisaatioille entisiin ja uusista metsälaeista johtuviin uusiin tehtäviin. (III vastalause)

Keskustelu:

Ed. V i h r i ä l ä : Teen ehdotukset n:ot 1 ja 2.

Ed. M. K o s k i : Kannatan ed. Vihriälän ehdotuksia.

Ed. P e h k o n e n : Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Kannatan.

Ed. V e t e l ä i n e n : Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. K a l l i s : Kannatan.

Ed. V i h r i ä l ä : Teen ehdotuksen n:o 5.

Ed. M. K o s k i : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—5 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Maa- ja metsätalousministeriö, maa-seutuelinkeinopiirit ja EU:n rakennetuki, luku 02 Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus ja luku 03 Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta hyväksytään.

Luku 31 Maa- ja puutarhatalouden tulotuki (osa EU)

Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 10. (Ään. 1)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 32 Maa- ja puutarhataloustuotteiden markkinointi ja tuotannon tasapainottaminen (osa EU)

Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 50 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 9. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 33 Maatilatalouden rakenteen ja maa-seudun kehittäminen (osa EU), luku 34 Muut maatalouden menot, luku 36 Kala-, riista- ja porotalous (osa EU), luku 38 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, luku 65 Geodeettinen laitos, luku 70 Maatalouden tutkimuskeskus, luku 72 Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos, luku 76 Metsäntutkimuslaitos, luku 83 Kasvin-tuotannon tarkastuskeskus, luku 84 Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos sekä luku 85 Vesivarojen käyttö ja hoito hyväksytään.

Luku 86 Metsätalous (osa EU)

P u h e m i e s : Ed. Pehkosen ehdotus n:o 3 ja ed. Vihriälän ehdotus n:o 5 ovat vastakkaisia,

joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksen n:o 5 ja ed. Pehkosen ehdotuksen n:o 3 välillä.

Ehdotus n:o 5 ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 21 ei-ääntä, 26 tyhjä; poissa 9. (Ään. 3)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 5.

2) Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksesta n:o 5 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 4)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Veteläisen ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 53 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 12. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 87 Maanmittauslaitos, luku 95 Metsä-hallitus, luku 97 Kasvinjalostuslaitos, luku 98 Siemenperunakeskus ja luku 99 Maa- ja metsä-talousministeriön hallinnonalan muut menot sekä pääluokan perustelut hyväksytään.

P ä ä l u o k k a 31

P u h e m i e s : Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päätty-neeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtai-seen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset:

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kir-

jallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Bremer: momentille 31.24.21 lisäyksenä 3 000 000 mk pääkaupunkiseudun meluntorjuntahankkeisiin ja joukkoliikenteen parannustöihin. (TAA 89)

2. Ed. Bremer: momentille 31.24.21 lisäyksenä 2 500 000 mk kylätien 18828 (2,1 km Syötekylän läpi) peruskorjaukseen liikenneturvallisuuden välttämättä edellyttämällä tavalla. (TAA 90)

3. Ed. Huotari: momentille 31.24.21 lisäyksenä 13 500 000 mk Kainuunmäki — Kaivantien rakentamiseen Oulun läänissä. (TAA 105)

4. Ed. Hyssälä: momentin 31.24.21 määrärahaa käytettäisiin 25 000 000 mk Raisiosta Raumaa suuntaan kulkevan tien nelikaistaistamiseen muutaman kilometrin matkalta. (TAA 119)

5. Ed. Lehtosaari: momentille 31.24.21 lisäyksenä 80 000 000 mk perustienpidon päällystystöiden ja jo riittävästi lykättyjen ylläpitoinvestointien käynnistämiseen. (III vastalause)

6. Ed. Lehtosaari: momentille 31.24.21 lisäyksenä 2 000 000 mk maantien 437 (Sulkava — Rantasalmi) kunnostamiseen. (TAA 243)

7. Ed. Lehtosaari: momentille 31.24.21 lisäyksenä 2 000 000 mk Kerimäen — Enonkosken tien peruskorjauksen aloittamiseen. (TAA 244)

8. Ed. Polvi: momentille 31.24.21 lisäyksenä 10 000 000 mk kantatie 77:n parantamiseen välillä Vuonamonsalmi — Keski-Suomen läänin raja. (TAA 320)

9. Ed. Saapunki: momentille 31.24.21 lisäyksenä 20 000 000 mk Oulun tiepiirille Tannila — Yli-Olhava tien 855 perusparannukseen Yli-Iissä ja Sänkikangas — Kortessalmi tien 866 perusparannukseen Kuusamossa. (TAA 358)

11. Ed. Komi: momentille 31.24.77 lisäyksenä 10 000 000 mk valtatie 5:n rakentamisen aloittamiseen välillä Joroinen — Varkaus. (TAA 182)

12. Ed. Lehtosaari: momentille 31.24.77 lisäyksenä 30 000 000 mk Savonlinnan ohikulkutien rakentamiseen. (TAA 245)

13. Ed. Lehtosaari: momentille 31.24.77 lisäyksenä 25 000 000 mk valtatie 5:n rakentamiseen välillä Heinola — Mikkeli. (TAA 246)

14. Ed. Polvi: momentille 31.24.77 lisäyksenä 12 000 000 mk valtatie 5:n parantamiseen välillä Nerkoo — Ohenmäki. (TAA 319)

15. Ed. Rehn: momentille 31.24.77 lisäyksenä 10 000 000 mk valtatie 5:n peruskorjaukseen. (TAA 341)

16. Ed. Tiisanen: momentille 31.24.77 lisäyksenä 40 000 000 mk valtatie 6:n liikenneturvalli-

suuden parantamista edistäviin hankkeisiin. (TAA 388)

17. Ed. Tiisanen: momentille 31.24.77 lisäyksenä 5 000 000 mk valtatie 7:n liikenneturvallisuuden parantamiseksi välillä Ahvenkoski — Kotka. (TAA 389)

18. Ed. U. Anttila: momentti 31.24.79 Järvenpää — Lahti-moottoritien rakentaminen ja kunnossapito poistetaan. (II vastalause)

19. Ed. Kankaanniemi: momentille 31.25.50 40 000 000 mk yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen. (I vastalause)

20. Ed. Lehtosaari: uudelle momentille 31.25.50 lisäyksenä 117 000 000 mk valtionapuna yksityisteiden kunnossapitoon. (III vastalause)

21. Ed. Huuhtanen: momentille 31.30.77 lisäyksenä 600 000 mk Juankosken — Nilsin väylän tutkimus- ja suunnittelutyöhön. (TAA 114)

22. Ed. Hyssälä: momentille 31.30.77 lisäyksenä 8 000 000 mk Uudenkaupungin väylän kunnostamiseen. (TAA 120)

23. Ed. Vokkolainen: momentille 31.30.77 lisäyksenä 1 500 000 mk Savon kanavan rakennussuunnitteluun. (TAA 436)

24. Ed. Lehtosaari: luvun 31.55 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että postin konttoriverkostoa järjestettäessä turvataan postipalveluiden saatavuus tasapuolisesti maan joka kolkassa.” (III vastalause)

25. Ed. Tiisanen: momentille 31.57.61 lisäyksenä 15 000 000 mk junien lähiliikennepalvelujen oston. (TAA 390)

26. Ed. Komi: momentille 31.58.21 lisäyksenä 30 000 000 mk Huutokosken — Savonlinnan radan peruskunnostukseen. (TAA 183)

27. Ed. Lehtosaari: momentille 31.58.21 lisäyksenä 80 000 000 mk ratahallintokeskukselle rapistuneen rataverkon kunnostamiseen. (III vastalause)

28. Ed. Tennilä: momentille 31.58.21 lisäyksenä 300 000 000 mk rautateiden kunnossapitoon ja kehittämiseen. (TAA 383)

30. Ed. Koistinen: momentille 31.58.77 lisäyksenä 150 000 000 mk Iisalmi — Kontiomäki — Oulu-radon sähköistämiseen. (TAA 173)

31. Ed. Rehn: momentille 31.58.77 lisäyksenä 40 000 000 mk Vihantasalmen sillan uusimiseen ja siihen liittyvän tienkohdan kohentamiseen. (TAA 342)

32. Ed. Rehn: momentille 31.58.77 lisäyksenä 40 000 000 mk Savonradan peruskorjauksen suunnitteluun ja aloittamiseen. (TAA 343)

33. Ed. Räsänen: momentille 31.58.77 lisäyk-

senä 140 000 000 mk rataosan Riihimäki — Lah-
ti perusparantamiseen ja kehittämiseen. (TAA
355)

34. Ed. Tennilä: momentille 31.58.77 lisäykse-
nä 20 000 000 mk valtion osuudeksi Sallan ja
Kantalahden välisen rataosuuden rakentami-
seen. (TAA 384)

35. Ed. Tiisanen: momentille 31.58.77 lisäyk-
senä 5 000 000 mk Lappeenrannan — Imatran
rataosuudelle Joutsenon kunnan Ahvenlammen
tasoylikäytävän muuttamiseksi eritasoliittymäk-
si. (TAA 391)

36. Ed. Viitanen: momentille 31.58.77 lisäyk-
senä 25 000 000 mk Orivesi — Vilppula — Haa-
pamäki-rataosuuden peruskorjaamiseen. (TAA
424)

37. Ed. Tiisanen: luvun 31.92 uudelle momen-
tille 1 000 000 mk lisäyksenä Utin lentokentän
muutostöiden suunnitteluun. (TAA 392)

38. Ed. Bremer: momentilta 31.99.50 vähen-
nettäväksi 2 500 000 mk yksityisillä teillä ole-
vien lossien ja siltojen kunnossapidon valtion-
avusta käytettäväksi Pohjois-Suomen maantei-
den, erityisesti kylätien 18828 peruskorjauk-
seen.

40. Ed. Bremer: momentilta 31.99.77 vähen-
nettäväksi 3 000 000 mk Vuosaaren sataman lii-
kenneväylien suunnittelusta ja käytettäväksi
pääkaupunkiseudun meluntorjuntahankkeisiin
ja joukkoliikenteen parannustöihin valtion kus-
tannusvastuun toteuttamiseksi.

Keskustelu:

Ed. Bremer: Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. Tiilikainen: Kannatan.

Ed. Bremer: Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. Saapunki: Kannatan.

Ed. Huotari: Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. M. Korhonen: Kannatan.

Ed. Hyssälä: Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. Ala-Nissilä: Kannatan.

Ed. Lehtosaari: Teen ehdotukset n:ot
5—7.

Ed. Vihriälä: Kannatan näitä ehdotuksia.

Ed. Polvi: Teen ehdotuksen n:o 8.

Ed. Vokkolainen: Kannatan.

Ed. Saapunki: Teen ehdotuksen n:o 9.

Ed. Bremer: Kannatan ehdotusta n:o 9 ja
luovun ehdotuksesta n:o 10.

Ed. Komi: Teen ehdotuksen n:o 11.

Ed. Rehn: Kannatan.

Ed. Lehtosaari: Teen ehdotukset n:ot 12
ja 13.

Ed. Vihriälä: Kannatan.

Ed. Polvi: Teen ehdotuksen n:o 14.

Ed. Vokkolainen: Kannatan.

Ed. Rehn: Teen ehdotuksen n:o 15.

Ed. Komi: Kannatan.

Ed. Tiisanen: Teen ehdotuksen n:o 16,
joka koskee Valtatie 6:ta.

Ed. Hurskainen: Kannatan.

Ed. Tiisanen: Teen ehdotuksen n:o 17.

Ed. Puhjo: Kannatan.

Ed. U. Anttila: Teen ehdotuksen n:o 18,
joka tarkoittaa yksityisrahoitteisen Järvenpää —
Lahti -moottoritien poistamista budjetista.

Ed. J. Andersson: Kannatan.

Ed. Kankaanniemi: Teen ehdotuksen
n:o 19.

Ed. Kallis: Kannatan.

Ed. Lehtosaari: Teen ehdotuksen n:o 20.

Ed. Vihriälä: Kannatan.

Ed. Huuhanen: Teen ehdotuksen n:o 21.

Ed. Lämssä: Kannatan.

Ed. Hyssälä: Teen ehdotuksen n:o 22.

Ed. Ala-Nissilä: Kannatan.

Ed. Vokkolainen: Teen ehdotuksen n:o 23.

Ed. Polvi: Kannatan.

Ed. Lehtosaari: Teen ehdotuksen n:o 24.

Ed. Vihriälä: Kannatan.

Ed. Tiusanen: Teen ehdotuksen n:o 25.

Ed. Puhjo: Kannatan.

Ed. Komi: Teen ehdotuksen n:o 26.

Ed. Rehn: Kannatan.

Ed. Lehtosaari: Teen ehdotuksen n:o 27.

Ed. Vihriälä: Kannatan.

Ed. Tennilä: Teen ehdotuksen n:o 28.

Ed. Kuoppa: Kannatan.

Ed. Koistinen: Teen ehdotuksen n:o 30.

Ed. Kemppainen: Kannatan.

Ed. Rehn: Teen ehdotukset n:ot 31 ja 32.

Ed. Komi: Kannatan.

Ed. Räsänen: Teen ehdotuksen n:o 33.

Ed. Jääskeläinen: Kannatan tätä hyvää ehdotusta.

Ed. Tennilä: Teen ehdotuksen n:o 34.

Ed. Takkula: Kannatan tätä erinomaista ehdotusta.

Ed. Tiusanen: Teen ehdotuksen n:o 35.

Ed. Hurskainen: Kannatan.

Ed. Viitanen: Teen ehdotuksen n:o 36.

Ed. R. Ojala: Kannatan.

Ed. Tiusanen: Teen ehdotuksen n:o 37.

Ed. Puhjo: Kannatan.

Ed. Bremer: Teen ehdotuksen n:o 38.

Ed. Saapunki: Kannatan.

Ed. Bremer: Teen ehdotuksen n:o 40.

Ed. Tiilikainen: Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—9, 11—28, 30—38 ja 40 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Liikenneministeriö hyväksytään.

Luku 24 Tielaitos

Äänestys ed. Bremerin ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 13 ei-ääntä, 7 tyhjää; poissa 23. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Bremerin ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 26 ei-ääntä, 4 tyhjää; poissa 27. (Ään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Huotarinn ehdotuksesta n:o 3.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 27 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 22. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 42 ei-ääntä; poissa 20. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 134 jaa- ja 46 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 18. (Ään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 6 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 28 ei-ääntä; poissa 18. (Ään. 11)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 7.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 7 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 155 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 20. (Ään. 12)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Polven ehdotuksesta n:o 8.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 8 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 158 jaa- ja 22 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 18. (Ään. 13)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Saapungin ehdotuksesta n:o 9.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 9 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 42 ei-ääntä; poissa 19. (Ään. 14)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Komin ehdotuksesta n:o 11.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 11 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 146 jaa- ja 35 ei-ääntä; poissa 18. (Ään. 15)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 12.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 12 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 157 jaa- ja 26 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 15. (Ään. 16)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 13.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 13 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 152 jaa- ja 31 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 17)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Polven ehdotuksesta n:o 14.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 14 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 163 jaa- ja 20 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 15. (Ään. 18)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rehnin ehdotuksesta n:o 15.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 15 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 34 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 15. (Ään. 19)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tiusasen ehdotuksesta n:o 16.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 16 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 27 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 14. (Ään. 20)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tiusasen ehdotuksesta n:o 17.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 17 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 163 jaa- ja 16 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 18. (Ään. 21)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. U. Anttilan ehdotuksesta n:o 18.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 18 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 161 jaa- ja 17 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 19. (Ään. 22)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku (25) Tienpidon valtionavut, jota ei ole mietinnössä

P u h e m i e s : Ed. Kankaanniemen ehdotus n:o 19 ja ed. Lehtosaaren ehdotus n:o 20 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan, jossa ei ole tätä lukua. Huomautan kuitenkin, että samaan tarkoitukseen on mietinnössä ehdotettu määrärahaa luvussa 99, joka tulee myöhemmin erikseen esiteltäväksi.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksen n:o 19 ja ed. Lehtosaaren ehdotuksen n:o 20 välillä.

Ehdotus n:o 19 ”jaa”, ehdotus n:o 20 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 95 jaa- ja 61 ei-ääntä, 27 tyhjää; poissa 16. (Ään. 23)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 19.

2) Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksesta n:o 19 mietintöä vastaan.

Mietintö, jossa ei ole tätä lukua, ”jaa”; ehdotus n:o 19 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 129 jaa- ja 54 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 14. (Ään. 24)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 30 Merenkulkulaitos

Äänestys ed. Huuhtasen ehdotuksesta n:o 21.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 21 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 147 jaa- ja 36 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 15. (Ään. 25)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 22.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 22 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 147 jaa- ja 35 ei-ääntä; poissa 17. (Ään. 26)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Vokkolaisen ehdotuksesta n:o 23.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 23 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 32 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 15. (Ään. 27)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 31 Merentutkimuslaitos, luku 32 Merenkulun ja muun vesiliikenteen edistäminen, luku 41 Ajoneuvohallintokeskus ja luku 50 Ilmatieteen laitos hyväksytään.

Luku 55 Viestinnän korvaukset ja avustukset

Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 24.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 24 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 119 jaa- ja 54 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 24. (Ään. 28)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 57 Henkilöliikennepalvelujen osto ja julkisen liikenteen kehittäminen

Äänestys ed. Tiusasen ehdotuksesta n:o 25.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 25 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 169 jaa- ja 12 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 17. (Ään. 29)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 58 Radanpito

Äänestys ed. Komin ehdotuksesta n:o 26.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 26 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 32 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 17. (Ään. 30)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

P u h e m i e s : Ed. Lehtosaaren ehdotus n:o 27 ja ed. Tennilän ehdotus n:o 28 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksen n:o 27 ja ed. Tennilän ehdotuksen n:o 28 välillä.

Ehdotus n:o 27 ”jaa”, ehdotus n:o 28 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 28 ei-ääntä, 19 tyhjää; poissa 13. (Ään. 31)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 27.

2) Äänestys ed. Lehtosaaren ehdotuksesta n:o 27 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 27 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 32)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Koistisen ehdotuksesta n:o 30.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 30 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 144 jaa- ja 40 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 33)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rehnin ehdotuksesta n:o 31.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 31 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 159 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 34)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rehnin ehdotuksesta n:o 32.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 32 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 46 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 15. (Ään. 35)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsänen ehdotuksesta n:o 33.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 33 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 169 jaa- ja 16 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 13. (Ään. 36)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tennilän ehdotuksesta n:o 34.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 34 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 161 jaa- ja 25 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 12. (Ään. 37)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tiusasen ehdotuksesta n:o 35.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 35 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 158 jaa- ja 26 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 14. (Ään. 38)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Viitasen ehdotuksesta n:o 36.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 36 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 168 jaa- ja 19 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 11. (Ään. 39)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 92 Ilmailulaitos

Äänestys ed. Tiusasen ehdotuksesta n:o 37.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 37 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 159 jaa- ja 24 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 13. (Ään. 40)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 93 Ilmaliikenteen valtionavut, luku 96 Raskone ja luku 97 Suomen Tielaitos hyväksytään.

Luku 99 Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

Äänestys ed. Bremerin ehdotuksesta n:o 38.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 38 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 166 jaa- ja 18 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 14. (Ään. 41)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Bremerin ehdotuksesta n:o 40.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 40 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 18 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 22. (Ään. 42)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokan perustelut hyväksytään.

P ä ä l u o k k a 32

P u h e m i e s : Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset:

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina laetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Liikkanen: momentille 32.50.60 lisäyksenä 50 000 000 mk Valtiontakuukeskukselle osoitetun määrärahan korottamiseksi suunnattavaksi erityisesti pk-yritysten alkuvaiheen liikellelähdön, innovaatio- ja kehittämistyön tukemiseen sekä pk-yrityksiin kohdistettavan riskirahoituksen lisäämiseen. (III vastalause)

2. Ed. Liikkanen: momentille 32.51.49 lisäyksenä 60 000 000 mk pienten ja keskisuurten yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen tarkoitettujen avustusten myöntämisvaltuuden korottamiseksi 150 000 markalla ja että momentin perustelujen neljäs kappale hyväksyttäisiin näin kuuluvana: ”Kehitysalueen investointitukea, pienyritystukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea saa myöntää vuonna 1997 450 000 000 markkaa, josta 250 000 000 mk on varattu kansallisenä osuutena EU:n aluekehitysrahaston rahoittamiin hankkeisiin. Valtioneuvosto päättää kunkin tukimuodon osuuksista.” (III vastalause)

3. Ed. Kallis: perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin korkean teknologian ja muiden keksintöjen tuotannollisen hyödyntämisen edistämiseen perustamalla rahasto, joka turvaa aloittavien pk-yritysten rahoituksen. Tarvittavat varat tulee järjestää valtionyhtiöiden omistuspohjan laajentamisesta saatavilla tuloilla.” (I vastalause)

4. Ed. Liikkanen: momentille 32.55.40 lisäyksenä 10 000 000 mk energia-avustusten myöntämisvaltuuden korottamiseksi 70 000 000 markalla ja että momentin perusteluja muutettaisiin siten, ”että vuonna 1997 annettavien avustussitoumusten enimmäismäärä on 60 000 000 markan sijasta 130 000 000 markkaa”. (III vastalause)

5. Ed. Liikkanen: momentille 32.85.40 lisäyksenä 25 000 000 mk pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymisen edistämiseen tarkoitettujen avustusten myöntämisvaltuuden korottamiseksi 70 000 000 markalla ja että momentin perusteluja muutettaisiin siten, ”että yritysten kansainvälistymisen edistämiseen tarkoitettujen avustusten myöntämisvaltuutta korotetaan 180 000 000 markasta 250 000 000 markkaan. (III vastalause)

Keskustelu:

Ed. L i i k k a n e n : Teen ehdotukset n:ot 1 ja 2.

Ed. M. K o s k i : Kannatan ed. Liikkasen ehdotuksia.

Ed. K a l l i s : Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. K a n k a a n n i e m i : Kannatan.

Ed. L i i k k a n e n : Teen ehdotukset n:ot 4 ja 5.

Ed. M. K o s k i : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—5 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Kauppa- ja teollisuusministeriö, luku 02 KTM yrityspalvelun piiritoimistot, luku 03 Työvoima- ja elinkeinokeskukset, luku 27 Kuluttajavirasto, luku 28 Kuluttajavalituslautakunta, luku 29 Kilpailuvirasto, luku 30 Elintarvikevirasto, luku 31 Kuluttaja-asiamiehen toimisto, luku 32 Patentti- ja rekisterihallitus, luku 33 Kuluttajatutkimuskeskus, luku 38 Mittatekniikan keskus, luku 39 Teknillinen tarkastuskeskus, luku 40 Geologian tutkimuskeskus, luku 41 Turvatekniikan keskus, luku 42 Valtion teknillinen tutkimuskeskus, luku 44 Teknologian kehittämiskeskus ja luku 49 Kera Oy hyväksytään.

Luku 50 Teollisuuden edistäminen

Äänestys ed. Liikkasen ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 43)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 51 Yritystoiminnan investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen

Äänestys ed. Liikkasen ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 12. (Ään. 44)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 3.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 45)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 52 Pienen ja keskiuuren yritystoiminnan kehittäminen hyväksytään.

Luku 55 Energiatalous

Äänestys ed. Liikkasen ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 48 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 46)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 56 Sähkömarkkinakeskus, luku 61 Kotimaankaupan edistäminen ja luku 80 Matkailun edistämiskeskus hyväksytään.

Luku 85 Ulkomaankaupan edistäminen

Äänestys ed. Liikkasen ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 49 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 13. (Ään. 47)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokan perustelut hyväksytään.

P ä ä l u o k k a 33

P u h e m i e s : Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset:

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Lindqvist: momentille 33.17.51 ylimääräisenä lisäyksenä 60 000 000 mk työttömyysturvallain mukaiseen perusturvaan indeksin mukaisen tarkistusten tekemiseksi. (III vastalause)

2. Ed. Kankaanniemi: luvun 33.19 uudelle momentille 3 000 000 mk eläkejärjestelmän luomiseksi kehitysyhteistyötä ja lähetystyötä tekeville. (TAA 164)

3. Ed. Aula: momentille 33.20.53 ylimääräisenä lisäyksenä 10 000 000 mk valtionosuuteen maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista. (III vastalause)

4. Ed. Koistinen: momentille 33.21.52 ylimääräisenä lisäyksenä 40 000 000 mk pienituloisimpien rintamaveteraanien vähimmäiseläketurvan kehittämiseen. (TAA 174)

6. Ed. Koistinen: momentille 33.22.56 lisäyksenä 2 000 000 mk sotainvalidien puolisoiden kuntoutukseen. (TAA 177)

7. Ed. Pehkonen: momentille 33.22.56 lisäyksenä 2 000 000 mk sotalaskien kuntoutustoimintaan. (TAA 308)

8. Ed. Vihriälä: momentille 33.22.56 lisäyksenä 1 600 000 mk sotalaskien kuntoutustoimintaan. (TAA 419)

10. Ed. Pehkonen: momentille 33.22.59 lisäyksenä 20 000 000 mk rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan. (TAA 309)

12. Ed. Koistinen: luvun 33.22 uudelle momentille 15 000 000 mk veteraanien hammashuollon korvauksiin irtoprotetiikkaan liittyvien teknisten kulujen osalta. (TAA 179)

13. Ed. Lindqvist: momentille 33.32.30 ylimääräisenä lisäyksenä 400 000 000 mk valtionosuuteen kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannuksiin riittävien kunnallisten peruspalvelujen turvaamiseksi kaikille kansalaisille. (III vastalause)

14. Ed. Lindqvist: momentin 33.32.30 perusteissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että kansalaisten yhdenvertaisuus sosiaali- ja terveystalouden saatavuudessa ja laadussa turvataan riippumatta kansalaisten asuinkunnasta tai heidän omista edellytyksistään palveluiden hankkimisessa." (III vastalause)

15. Ed. Räsänen: momentin 33.32.30 peruste-

issa lausuttavaksi: "Hallitus seuraa päivähoiton kysynnän ja tarjonnan välistä suhdetta ja antaa tarvittaessa esityksen hoitorahan kotihoiton tuen laajentamiseksi alle nelivuotiaisiin lapsiin varsinkin tapauksissa, joissa kotona hoidetaan useampaa kuin yhtä alle esikouluikäistä lasta." (I vastalause)

16. Ed. Jääskeläinen: momentille 33.53.21 lisäyksenä 10 000 000 mk koulujen ja vapaaehtoisjärjestöjen työn tukemiseksi huumeiden ja alkoholin käytön ennalta ehkäisemiseksi. (I vastalause)

17. Ed. Aula: momentille 33.57.40 ylimääräisenä lisäyksenä 100 000 000 mk maatalousyrittäjien lomituspäalvelujen kustannuksiin asianmukaisen lomitustoiminnan ja maatalouslomittajien työllisyyden turvaamiseksi. (III vastalause)

18. Ed. Pehkonen: momentille 33.57.40 lisäyksenä 10 000 000 mk maatalousyrittäjien lomituspäalvelujen kustannuksiin. (I vastalause)

19. Ed. Kallis: momentille 33.92.50 lisäyksenä 500 000 mk avustukseen Kiusattujen Tuki ry.-nimiselle yhdistykselle. (TAA 155)

20. Ed. Räsänen: momentille 33.92.50 lisäyksenä 2 500 000 mk kristillisten päihdehuoltotyötä tekevien järjestöjen toiminnan tukemiseen. (I vastalause)

21. Ed. Räsänen: momentille 33.92.50 lisäyksenä 200 000 mk homoseksuaalien tukijärjestö Aslan ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 356)

22. Ed. Räsänen: momentille 33.92.50 lisäyksenä 700 000 mk Kotokartanosäätiön palvelutalon kunnostusta varten. (TAA 357)

23. Ed. Kankaanniemi: luvun 33.99 uudelle momentille 25 000 mk valtakunnallisen poikamiespankin kehittämiseen. (TAA 166)

24. Ed. Kemppainen: pääluokan 33 perusteissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii kaikkien eläkeläisten toimeentulon turvaamisesta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin mm. ylimääräisen sairausvakuutusmaksun alentamiseksi kolmesta pennistä kahteen penniin veroäyryiltä."

Keskustelu:

Ed. Lindqvist: Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. Aula: Kannatan ehdotusta n:o 1.

Ed. Kankaanniemi: Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. Kallis: Kannatan.

- Ed. A u l a : Teen ehdotuksen n:o 3.
- Ed. L i n d q v i s t : Kannatan.
- Ed. K o i s t i n e n : Teen ehdotukset n:ot 4 ja 6.
- Ed. K e m p p a i n e n : Kannatan.
- Ed. P e h k o n e n : Teen ehdotuksen n:o 7.
- Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Kannatan.
- Ed. V i h r i ä l ä : Teen ehdotuksen n:o 8.
- Ed. K o i s t i n e n : Kannatan.
- Ed. P e h k o n e n : Teen ehdotuksen n:o 10.
- Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Kannatan.
- Ed. K o i s t i n e n : Teen ehdotuksen n:o 12.
- Ed. K e m p p a i n e n : Kannatan.
- Ed. L i n d q v i s t : Teen ehdotukset n:ot 13 ja 14.
- Ed. A u l a : Kannatan.
- Ed. R ä s ä n e n : Teen ehdotuksen n:o 15.
- Ed. S m e d s : Kannatan.
- Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Teen ehdotuksen n:o 16.
- Ed. P e h k o n e n : Kannatan.
- Ed. A u l a : Teen ehdotuksen n:o 17.
- Ed. L i n d q v i s t : Kannatan.
- Ed. P e h k o n e n : Teen ehdotuksen n:o 18.
- Ed. K a n k a a n n i e m i : Kannatan.
- Ed. K a l l i s : Teen ehdotuksen n:o 19.
- Ed. K a n k a a n n i e m i : Kannatan.
- Ed. R ä s ä n e n : Teen ehdotukset n:ot 20—22.

Ed. S m e d s : Kannatan.

Ed. K a n k a a n n i e m i : Teen ehdotuksen n:o 23.

Ed. P e h k o n e n : Kannatan.

Ed. K e m p p a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 24, jotta eläkeläisiä väärin kohteleva sairausvakuutusmaksu alennetaan.

Ed. A u l a : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—4, 6—8, 10 ja 12—24 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Sosiaali- ja terveysministeriö, luku 02 Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, luku 03 Työttömyysturvalautakunta, luku 04 Tarkastuslautakunta, luku 06 Terveystieteiden tutkimuskeskus, luku 07 Työterveyslaitos, luku 08 Kansanterveyslaitos, luku 09 Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus, luku 10 Säteilyturvakeskus, luku 11 Lääkelaitos, luku 12 Valtion koulukodit, luku 13 Työsuojelun piirihallinto, luku 14 Valtion mielisairaalat, luku 15 Perhekustannusten tase ja luku 16 Yleinen perhe-eläke hyväksytään.

Luku 17 Työttömyysturva

Äänestys ed. Lindqvistin ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 51 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 15. (Ään. 48)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 18 Sairausvakuutus hyväksytään.

Luku 19 Eläkevakuutus

Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 45 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 15. (Ään. 49)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 20 Tapaturmavakuutus

Äänestys ed. Aulan ehdotuksesta n:o 3.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 135 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 14. (Ään. 50)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 21 Rintamaveteraanieläkkeet

Äänestys ed. Koistisen ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 55 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 51)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 22 Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

Äänestys ed. Koistisen ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 6 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 130 jaa- ja 55 ei-ääntä; poissa 14. (Ään. 52)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

P u h e m i e s : Ed. Pehkosen ehdotus n:o 7 ja ed. Vihriälän ehdotus n:o 8 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksen n:o 8 ja ed. Pehkosen ehdotuksen n:o 7 välillä.

Ehdotus n:o 8 ”jaa”, ehdotus n:o 7 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 150 jaa- ja 22 ei-ääntä, 16 tyhjää; poissa 11. (Ään. 53)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 8.

2) Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksesta n:o 8 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 8 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 130 jaa- ja 56 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 12. (Ään. 54)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Pehkosen ehdotuksesta n:o 10.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 10 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 128 jaa- ja 55 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 15. (Ään. 55)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Koistisen ehdotuksesta n:o 12.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 12 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 54 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 56)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 23 Muu sodista kärsineiden turva, luku 28 Muu toimeentuloturva ja luku 29 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto hyväksytään.

Luku 32 Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

Äänestys ed. Lindqvistin ehdotuksesta n:o 13.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 13 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 11. (Ään. 57)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lindqvistin ehdotuksesta n:o 14.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 14 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 52 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 12. (Ään. 58)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsäsen ehdotuksesta n:o 15.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 15 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 10. (Ään. 59)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 53 Terveyskasvatus ja -valvonta

Äänestys ed. Jääskeläisen ehdotuksesta n:o 16.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 16 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 134 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 12. (Ään. 60)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 57 Lomatoiminta

P u h e m i e s : Ed. Aulan ehdotus n:o 17 ja ed. Pehkosen ehdotus n:o 18 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Pehkosen ehdotuksen n:o 18 ja ed. Aulan ehdotuksen n:o 17 välillä.

Ehdotus n:o 18 ”jaa”, ehdotus n:o 17 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 110 jaa- ja 53 ei-ääntä, 26 tyhjää; poissa 10. (Ään. 61)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 18.

2) Äänestys ed. Pehkosen ehdotuksesta n:o 18 mietintöä vastaan.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 18 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 62)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 92 Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 19.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 19 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 133 jaa- ja 52 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 13. (Ään. 63)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsäsen ehdotuksesta n:o 20.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 20 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 11. (Ään. 64)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsäsen ehdotuksesta n:o 21.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 21 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 166 jaa- ja 19 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 12. (Ään. 65)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsäsen ehdotuksesta n:o 22.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 22 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 179 jaa- ja 6 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 12. (Ään. 66)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 99 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot

Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksesta n:o 23.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 23 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 161 jaa- ja 28 ei-ääntä; poissa 10. (Ään. 67)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokan perustelut

Äänestys ed. Kemppaisen ehdotuksesta n:o 24.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 24 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 127 jaa- ja 50 ei-ääntä, 4 tyhjää; poissa 18. (Ään. 68)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

P ä ä l u o k k a 34

P u h e m i e s : Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset:

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Tennilä: momentille 34.06.02 lisäyksenä 300 000 000 mk palkkaperusteiseen työllistämistukeen valtionhallinnolle. (TAA 385)

2. Ed. Kemppainen: momentille 34.06.30 ylimääräisenä lisäyksenä 91 000 000 mk palkkaperusteiseen työllistämistukeen kunnille ja kuntayhtymille, jotta työttömyyttä voidaan alentaa myös kaikkein vaikeimmilla työttömyysalueilla. (III vastalause)

3. Ed. Tennilä: momentille 34.06.30 lisäyksenä 300 000 000 mk palkkaperusteiseen työllistämistukeen kunnille ja kuntayhtymille. (TAA 386)

4. Ed. Kemppainen: momentin 34.06.30 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii siitä, että alueellisia työttömyyseroja määrätietoisesti vähennetään ja että myöskään kuntien ja kaupunkien sisälle ei anneta muodostua ongelmallisia korkean työttömyyden alueita.” (III vastalause)

5. Ed. Lindqvist: momentille 34.06.52 ylimääräisenä lisäyksenä 205 000 000 mk työmarkkinatukeen indeksin mukaisten tarkistusten tekemiseksi. (III vastalause)

6. Ed. Aula: momentin 34.06.62 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että ra-

kennemuutoshäiriöalueiden ja alueellisten kehittämisohjelmien käynnissä olevien hankkeiden rahoitus turvataan.” (III vastalause)

7. Ed. Jääskeläinen: momentille 34.06.63 lisäyksenä 50 000 000 mk työllisyysperusteisen valtionavun investointeihin koulujen ja muiden julkisten rakennusten home- ja kosteusvaurioiden korjaamisen tukemiseen. (I vastalause)

8. Ed. Kallis: luvun 34.06 perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että työllistämistoimenpiteiden osalta kiinnitetään erityistä huomiota työllistettävien sosiaaliseen taustaan, siten että etusijalle asetetaan työtön, joka tulee lapsiperheestä, jossa molemmat huoltajat ovat työttömänä.”

Keskustelu:

Ed. T e n n i l ä : Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. K u o p p a : Kannatan.

Ed. K e m p p a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. A u l a : Kannatan.

Ed. T e n n i l ä : Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. K u o p p a : Kannatan.

Ed. K e m p p a i n e n : Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. A u l a : Kannatan.

Ed. L i n d q v i s t : Teen ehdotuksen n:o 5.

Ed. A u l a : Kannatan ed. Lindqvistin ehdotusta ja teen ehdotuksen n:o 6.

Ed. L i n d q v i s t : Kannatan.

Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Teen ehdotuksen n:o 7.

Ed. P e h k o n e n : Kannatan.

Ed. K a l l i s : Teen ehdotuksen n:o 8.

Ed. K a n k a a n n i e m i : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—8 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Ed. Vuorensola merkitään läsnä olevaksi.

Päätökset:

Luku 01 Työministeriö ja luku 03 Työsuojelun piirihallinto hyväksytään.

Luku 06 Työvoimapolitiikan toimeenpano

Äänestys ed. Tennilän ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 176 jaa- ja 13 ei-ääntä; poissa 10. (Ään. 69)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kemppaisen ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 135 jaa- ja 49 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 70)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tennilän ehdotuksesta n:o 3.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 169 jaa- ja 16 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 11. (Ään. 71)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kemppaisen ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 130 jaa- ja 56 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 11. (Ään. 72)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lindqvistin ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 11. (Ään. 73)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Aulan ehdotuksesta n:o 6.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 6 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 52 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 9. (Ään. 74)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Jääskeläisen ehdotuksesta n:o 7.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 7 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 53 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 9. (Ään. 75)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kalliksen ehdotuksesta n:o 8.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 8 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 50 ei-ääntä; poissa 13. (Ään. 76)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 07 Pakolais- ja siirtolaisuusasiat ja luku 99 Työministeriön hallinnonalan muut menot hyväksytään.

P ä ä l u o k k a 35

P u h e m i e s : Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset:

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja nu-

meroitaina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Polvi: momentille 35.11.62 lisäyksenä 4 000 000 mk Ylä-Savon jätteidenkäsittelylaitoksen rakentamiseen. (TAA 321)

2. Ed. Rimmi: momentille 35.26.77 lisäyksenä 2 000 000 mk Lempäälän Hulauden ongelmajättekaatopaikan kunnostukseen. (TAA 345)

3. Ed. Kuoppa: momentille 35.30.22 lisäyksenä 2 000 000 mk Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen kehittämiseen ja palvelujen parantamiseen. (TAA 214)

4. Ed. Hyssälä: momentin 35.30.87 määrärahaa käytetään 20 000 000 mk luonnonsuojelualueiden hankintaan Varsinais-Suomessa. (TAA 121)

5. Ed. Kuoppa: momentille 35.45.60 lisäyksenä 600 000 000 mk siirtona valtion asuntorahastoon asuntotuotannon lisäämiseen ja sosiaalisen asuntotuotannon turvaamiseksi sekä rakennusalan työllisyyden parantamiseksi. (TAA 215)

Keskustelu:

Ed. Polvi: Teen ehdotuksen n:o 1.

Ed. Vokkolainen: Kannatan.

Ed. Rimmi: Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. Gustafsson: Kannatan.

Ed. Kuoppa: Teen ehdotuksen n:o 3.

Ed. Puhjo: Kannatan.

Ed. Hyssälä: Teen ehdotuksen n:o 4.

Ed. Ala-Nissilä: Kannatan.

Ed. Kuoppa: Teen ehdotuksen n:o 5.

Ed. Tennilä: Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—5 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Ympäristöministeriö hyväksytään.

Luku 11 Ympäristön suojelu

Äänestys ed. Polven ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 169 jaa- ja 20 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 9. (Ään. 77)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 26 Alueelliset ympäristökeskukset

Äänestys ed. Rimmin ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 171 jaa- ja 17 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 10. (Ään. 78)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 27 Suomen ympäristökeskus hyväksytään.

Luku 30 Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

Äänestys ed. Kuopan ehdotuksesta n:o 3.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 3 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 169 jaa- ja 16 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 13. (Ään. 79)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 4.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 4 ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 161 jaa- ja 22 ei-ääntä, 3 tyhjää; poissa 13. (Ään. 80)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 41 Valtion asuntorahasto hyväksytään.

Luku 45 Asunto- ja rakennustoimi

Äänestys ed. Kuopan ehdotuksesta n:o 5.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 5 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 179 jaa- ja 8 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 11. (Ään. 81)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Esitellään tulot.

O s a s t o 11

Luku 01 Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot, luku 04 Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut, luku 06 Tuonin perusteella kannettavat verot ja maksut, luku 08 Valmisteverot, luku 10 Muut verot ja luku 19 Muut veronluonteiset tulot hyväksytään.

O s a s t o 12

Luku 24 Ulkoasiainministeriön hallinnonala, luku 25 Oikeusministeriön hallinnonala, luku 26 Sisäasiainministeriön hallinnonala, luku 27 Puolustusministeriön hallinnonala, luku 28 Valtiovarainministeriön hallinnonala, luku 29 Opetusministeriön hallinnonala, luku 30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala, luku 31 Liikenneministeriön hallinnonala, luku 32 Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala, luku 33 Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala, luku 34 Työministeriön hallinnonala, luku 35 Ympäristöministeriön hallinnonala ja luku 39 Muut sekalaiset tulot hyväksytään.

O s a s t o 13

Luku 01 Korkotulot, luku 03 Osinkotulot ja luku 05 Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset hyväksytään.

O s a s t o 15

Luku 01 Valtiolla takaisin maksettavat lainat ja luku 02 Valtion nettolainanotto hyväksytään.

Mietinnön lopussa oleva talousarvion tasapainoa koskeva lausuma hyväksytään.

Esitellään yksityiskohtaisten perustelujen yleinen osa.

Luku Brutto- ja nettobudjetointi ja luku Menomomenttien luokittelu ja asiasisältö hyväksytään.

Esitellään yleisperustelut.

Yleisperusteluja koskevat ehdotukset:

Seuraavat yleisperusteluja koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Ed. Ala-Nissilä: ”Eduskunta katsoo, että hallituksen politiikka jakaa kansaa sosiaalisesti ja alueellisesti kahtia, kasvattaa tuloeroja ja lisää eriarvoisuutta, koska

— hallituksen toteuttama tuloverokevennyksen painottaminen suurituloisille ei paranna työllisyyttä ja on epäoikeudenmukainen. Kevennysvara pitäisi ensisijaisesti suunnata työllistävämmin pieni- ja keskituloisille, matalapalkka-aloille sekä niille eläkeläisille, työttömille ja sosiaaliturvan varassa eläville, joiden verotusta hallitus kiristää;

— hallituksen toteuttama energiaveroratkaisu on epäonnistunut, koska se poistaa sähkön tuotannon verotuksesta ympäristöohjaavuuden ja kiristää yksipuolisesti kotitalouksien, pienyritysten ja maatilojen verotusta;

— hallitus on unohtanut tärkeimmät uusien työpaikkojen luojat — pienyritykset, joiden verotusta se jopa kiristää;

— hallituksen kuntien valtionosuuksiin, alue määrärahoihin ja maatalouteen kohdistamat leikkaukset syventävät alueellista eriarvoisuutta ja vauhdittavat uutta muuttoaaltoa;

— hallituksen toteuttamat maa- ja metsätalouden, elintarviketalouden ja maaseudun budjettileikkaukset ovat räikeässä ristiriidassa Suomen EU-sopimuksen kanssa ja vaarantavat koko elinkeinon tulevaisuuden;

— hallituksen sosiaalipoliittinen linja romuttaa kansalaisten perusturvaa, supistaa lasten hoidon valinnanvapautta karsimalla erityisesti kotihoitoa, tukea, kiristää työttömien elämisen ehtoja, heikentää heikoimmassa asemassa olevien eläkeläisten turvaa ja vaarantaa sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut kunnissa ja että hallitus ei näistä syistä nauti eduskunnan luottamusta.”

2. Ed. Kankaanniemi: ”Eduskunta toteaa, että vuodelle 1997 hallituksen esitysten mukaisesti päätetyt tuloverokevennykset, energiaveron kiristykset ja sosiaaliturvan leikkaukset eivät ole ’työllisyyden ja yhteisvastuun’ periaatteiden mukaisia, koska ne eivät edistä työllisyyden parane- mista, eivät ole sosiaalisesti oikeudenmukaisia eivätkä edistä kestävästä kehitystä ympäristön osalta kansainvälisten sitoumusten mukaisesti.

Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin köyhyyden vähentämiseksi, työllisyyden parantamiseksi ja kestävästä kehitystä edistävän vero-, energia- ja ympäristöpolitiikan toteuttamiseksi ja esittää vuoden 1997 keväätuntokauden aikana eduskunnalle selvityksen näistä toimenpiteistä.”

Keskustelu:

Ed. A l a - N i s s i l ä : Teen ehdotuksen n:o 1, joka koskee harjoitetun eriarvoistavan politiikan sisältöä ja sen luottamusta.

Ed. L i n d q v i s t : Kannatan ed. Ala-Nissilän ehdotusta.

Ed. K a n k a a n n i e m i : Teen ehdotuksen n:o 2.

Ed. K a l l i s : Kannatan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1 ja 2 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Äänestys ed. Ala-Nissilän ehdotuksesta n:o 1.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 1 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 135 jaa- ja 53 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 10. (Ään. 82)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kankaanniemen ehdotuksesta n:o 2.

Mietintö ”jaa”, ehdotus n:o 2 ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 50 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 9. (Ään. 83)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Eduskunta yhtyy valtiovarainvaliokunnan mietinnön toiseen ponteen sisältyvään ehdotukseen talousarvioaloitteiden n:ot 1—441 hylkäämisestä.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnön kolmannen ponteen sisältyvät ehdotukset talousarvion julkaisemisesta ja soveltamisesta hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

Eduskunta yhtyy valtiovarainvaliokunnan mietinnön toiseen ponteen sisältyvään ehdotukseen talousarvioaloitteiden n:ot 1—441 hylkäämisestä.

2) Hallituksen esitys laeiksi elinkeinotulon verotamisesta annetun lain muuttamisesta ja 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta sekä arvonlisäverolain 15 ja 19 §:n ja merenkulun veronhuojennuksista annetun lain 6 ja 14 §:n muuttamisesta

Kolmas käsittely

Hallituksen esitys 238/1996 vp

Valtiovarainvaliokunnan mietintö 48/1996 vp

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä.

Keskustelua ei synny.

Lakiehdotukset hyväksytään.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

Asia on loppuun käsitelty.

Puhemiehen päätössanat vuoden 1996 valtiopäivien työn päättyessä

P u h e m i e s : Arvoisat kansanedustajat, ärade riksdagsmän!

Eduskunnalla on takanaan yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden 90-vuotisjuhlavuosi. Valtiopäivien työ ei kuitenkaan ole juhlaa, vaan raskasta vastuunkantamista ja päätöksentekoa kansakunnan peruskysymyksistä. Vuoden aikana on otsikoihin välillä noussut kysymyksiä, joiden merkitys niiden saamaan huomioon nähden on ollut vähäinen. Julkisuus elää omaa elämäänsä ja perustyön puurtaminen omaansa, ikävä kyllä.

I år har riksdagen firat 90-årsjubileum med anledning av allmän och lika rösträtt. — Riksdagsarbetet är dock ingen fest, utan innebär ett tungt ansvar och svåra beslut om fundamentala frågor som rör hela folket. Under året har en del

underordnade frågor fått större publicitet än de egentligen hade förtjänat. Pressen och andra medier lever sitt eget liv, och vi som gör grovarbetet har tyvärr vårt eget.

Olemme pyrkineet kehittämään eduskunnan työtapoja, mutta paljon on vielä tehtävää. Etenkin salikeskustelujen saaminen jänteviksi ja eloisiksi olisi parlamentarisminkin kannalta oivallinen päämäärä. On erinomaista, että yhteiskunnallisesti merkittävät keskustelut avataan ja käydään tässä salissa eikä muilla foorumeilla, mielestäni tässä on edistytty.

Muistaa sopii, että eduskunta on maamme demokratian perusta. Ensi vuonna tämä ilmenee mielenkiintoisella tavalla, kun Suomi juhlii 80:tä vuottaan, mutta Suomen valtiopäivät 90:tä vuottaan. Kansanedustuslaitoksemme vanhemmuus verrattuna valtiolliseen itsenäisyyteemme on ollut Suomen kehitykselle onneksi. Nykypäivänäkin voimme kansainvälistä tilannetta seuratesamme huomata, kuinka vaikeaa vasta itsenäistyneiden maiden on vakiinnuttaa kansanvaltaisen järjestelmä.

Suomen valinnat tulevina vuosina liittyvät läheisesti Euroopan unionin kehitykseen. Näissä päätöksissä ja prosessissa on eduskunnan roolin oltava merkittävä. Toivottavasti kansanedustajat edelleen sitoutuvat ideaan, että kansallisen parlamentin merkitys on olennainen.

Under de närmaste åren kommer de stora frågorna i Finland att handla om Europeiska unio-

nen och dess utveckling. Riksdagen måste ha en framträdande roll i denna process när besluten fattas. Förhoppningsvis tillmåter riksdagsledamöterna alltså de nationella parlamenten den största betydelse.

Pyydän kiittää koko eduskunnan henkilökuntaa erinomaisesta ja ammattitaitoisesta työstä ja palveluhenkisyydestä, joka ilmenee myös talon satunnaisille kävijöille eikä vain meille edustajille.

Kiitän viestimien edustajia, jotka ovat kiittävästi työskentelystä tiedottaneet. Kiitän edustajia ahkeruudesta ja sinnikkyydestä suurten, tunteitakin kuohuttaneiden asioiden ratkaisemisessa ja toivon edelleen selkeää ja jämerää otetta.

Jag tillönskar er alla en fridfull jul och friska krafter inför det nya året 1997.

Pyydän toivottaa kaikille rauhallista joulua ja voimia vuodeksi 1997.

P u h e m i e s : Täysistunto on päättynyt.

Täysistunto lopetetaan kello 11.06.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

